

Svoboda je pro mě základní životní nutnost a základní politický cíl

Autor, překladatel, textař, novinář, psycholog, diplomat a politik. Byl tiskovým tajemníkem a mluvčím OF a následně prezidenta Václava Havla, působil jako velvyslanec České republiky ve Spojeném království, v Izraeli a v USA, přeložil do češtiny více než padesát děl moderní angloamerické prózy, poezie a dramatu. V současnosti je výkonným ředitelem Knihovny Václava Havla a nyní i kandidátem do horní komory Parlamentu ČR na společné kandidátce TOP 09, ODS a STAN.

Já nejsem členem žádné z těch tří stran. Mou podmínkou bylo, že se ty tři strany dohodnou a půjdou společně do koalice, a já jsem velmi rád, že se dohodly.

Senátorem jste byl v letech 1996–2002. Vždy jste říkal, že jste z politiky nikdy pořádně nevystoupil. Co se stalo, že jste se rozhodl opět kandidovat do Senátu?

Je pravda, že poté, co jsem odešel ze Senátu, jsem zůstal veřejně aktivní. Ať už jako diplomat, nebo v posledních letech jako ředitel Knihovny Václava Havla. Nikdy mě nepřestalo zajímat a nikdy mi nebylo lhostejné, co se kolem nás

děje. V posledních letech jsem si začal čím dál tím víc uvědomovat, co všechno mi vadí, že ten pokrok, který země jako celek udělala, je pomalý nebo nedostatečný, v některých ohledech dokonce nulový. Protože celý život věřím, že člověk má přijímat spoluzodpovědnost za to, co se děje kolem něj, a nechci někde v hospodě nad pívem nadávat na poměry, tak jsem neměl jinou volbu – když mne tedy oslovilo několik stran a podařila se ta dohoda mezi nimi – než tu spoluzodpovědnost přijmout.

Jak byste porovnal politickou situaci a dění v ČR dnes a například v roce 1996, kdy jste poprvé vstupoval do Senátu?

První období po roce 1989 bylo takové euforické. Zkalil ho jen příběh rozdělení Československa, kterého jsme mnozí z nás litovali. Po mém zvolení do Senátu (ale nesouvisí to s mým zvolením) se začaly věci komplikovat. Začaly se vracet některé příběhy nepovedené privatizace, objevily se první známky korupčních skandálů

pokračování na straně 2...

Vážení voliči ODS,

do rukou se Vám dostává Pravá Pětka, která přináší vedle aktualit z Prahy 5 i rozhovory s třemi zajímavými osobnostmi. Rozhovor s Milošem Vystrčilem, který převzal pomyslnou štafetu po Jaroslavu Kuberovi v pozici předsedy Senátu a svou cestou na Tchaj-wan dokázal něco, co se českému politikovi dlouho nepodařilo, a to vzbudit pozornost a respekt nejen u nás, ale v celém světě. Rozhovor s naší starostkou Renátou Zajíčkovou je nejen krátkým ohlednutím za jejím ročním působením v čele městské části Praha 5, ale také jejím pohledem do budoucnosti. Třetí osobností, kterou Vám v rozhovoru představujeme, je Michael Žantovský, společný kandidát ODS, TOP 09, STAN a SNK v letošních senátních volbách. Jeho kandidatura v sobě nese několik poselství. Je to nejen zpráva o schopnosti demokratických stran od středu napravo nalézt shodu v tom, že je v naší zemi potřeba změnit současné politické uspořádání, ale také o tom, že ODS je dnes jedinou stranou, která nepřetržitě nese odkaz sametové revoluce, a osobností listopadu '89 s ní neváhají spolupracovat. A poslední zprávou, která stojí za zmínku, je vlastní osobnost Michaela Žantovského. V jeho profesní i politické kariéře se prolíná prozápadní orientace a pravicové hodnoty se zkušeností, kultivovaností a politickou vyzrálostí. Michael Žantovský má schopnost spojovat lidi i politické strany. Věříme, že v senátních volbách uspěje a posílí tak tu část Senátu, která bude i nadále bránit svobodu jednotlivce a principy parlamentní demokracie. „Žanták“ je dobrá volba a společně s dalšími našimi kandidáty – Mirkou Němcovou a Eduardem Stehlíkem – by mohl výrazně posílit Senát pod vedením Miloše Vystrčila. Věříme, že půjdete volit a nechte výsledky voleb v rukou ostatních.

Vyhrožování a případný vznik ekonomické závislosti na Číně jednoznačně vnímám jako ohrožení svobody

Miloš Vystrčil (ODS) má za sebou první půlrok v čele Senátu ČR. Podle jeho slov to byly měsíce velmi zajímavé, hektické a poučné.

Zajímavé byly proto, že jsem se stal předsedou Senátu v době, kdy události kolem nás nabraly směr nebo orientaci, které nejsou úplně obvyklé. Navazoval jsem na záměr zesnulého předsedy Senátu Jaroslava Kubery uskutečnit cestu na Tchaj-wan. To samo o sobě znamenalo, že jsem vedl desítky rozhovorů. Zároveň jsem zjistil, že některé věci, které se děly kolem Jaroslava Kubery, byly velmi jemně řečeno nestandardní. Například se to týká toho, jakým způsobem se

k němu dostal tzv. čínský dopis, který byl z čínských ambasád doručen nejdříve na Hrad. Také si nejsem úplně jistý, že zjišťování okolností smrti Jaroslava Kubery bylo v takovém rozsahu, jaký by si druhý nejvyšší ústavní činitel zasloužil. Druhá věc je příprava té vlastní cesty na Tchaj-wan. No a nyní tu máme události v Bělorusku a jejich boj za svobodu. To všechno by stačilo, aby měl člověk dost práce. A k tomu přichází

pokračování na straně 3...

Jako žena dokážu obrušovat hrany v komunikaci a zjemňovat mužský svět

Strany od středu doprava musí najít společnou řeč

Na stránkách Prahy 5 se o starostce dočteme: Manželka, matka tří synů, ředitelka školy, podnikatelka, středoškolská pedagožka, koučka, podporovatelka sportu... To není málo. Dá se to skloubit, nebo je nějaká role převyšující ty ostatní?

Těžko se mi na to odpovídá (*smích*). Všechny role jsou mi vlastní a všechny mám ráda. Jak řekl Jan Neruda, můj oblíbený český spisovatel, „Vším jsem byl rád“. Ale když se ptáte, která role převyšuje ty ostatní, tak s obrovským náskokem role matky. Ta je pro mě pochopitelně nejsilnější a nejzvládnější.

Rozhovor vzniká v první půlce srpna, na dálku, během Vaší dovolené v Chorvatsku. Prozradila jste mi, že máte kapitánské zkoušky. Takže plujete?

Bylo období, kdy jsem vášnivě milovala vodu, moře a lodě. Je to adrenalin a dobrodružství. Ne že bych chtěla dobrovolně opustit, ale život přinesl děti, podnikání, péči o druhé a teď i politiku. Byla a stále ještě je doba, kdy jsem každým dnem v té rodině, ve škole i na radnici. Lodě jsem proto pustila, jak se říká, k vodě. Moře, a vlastně jakoukoliv vodu, mám stále ráda. To ke mně tak nějak patří. Nedávno jsem ale začala hrát golf, který je naopak velmi klidný. Momentálně je to pro mě největší relax.

Mezi dobrodružství počítáte i vstup do politiky?

Tak bych to úplně neřekla, ale samozřejmě je to něco nového. Několik lidí mi v začátcích řeklo, že politika je skoro adrenalinový zážitek. Asi na tom něco bude. Je to samozřejmě konkurenční prostředí plné ambic, emocí, spousty neznámého i různých nepředvídatelných okamžiků. Když

chce člověk prosadit nějaké zásadní změny, je potřeba být ve střehu, očekávat úder a hledat spojení. Možná ve mně zarezonovala touha poznat něco nového, bojovat, překonávat překážky. Ale do politiky jsem určitě nešla pro ten již zmíněný adrenalin. Jako ředitelka školy jsem silně vnímala některé negativní společenské trendy a k nim jsem nemohla být lhostejná. Chci jednoduše pomáhat místu, kde žiji, chci propojovat lidi a kultivovat veřejnou debatu.

pokračování na straně 4...

Svoboda je pro mě základní životní nutnost a základní politický cíl

... pokračování ze strany 1

a první ekonomické problémy. Koncem roku 1997 to vedlo k pádu tehdejší koalice ODS, ODA a KDU-ČSL a k předčasným volbám. To byla první krize, kterou jsme si prošli, a po ní následovalo něco, co bylo z mého pohledu strašně nešťastné. Byla to opoziční smlouva, která umožnila vládnout Miloši Zemanovi a menšinové vládě ČSSD. V opoziční smlouvě vidím počátek mnoha potíží, které nás pronásledují až dodneška. Demokratický systém je založen na systému brzd a protivah, to znamená, že žádná strana nebo instituce nemá nekontrolovanou moc. Ostatní ji hlídají, kritizují atd. Tím pádem se zabraňuje tomu, aby se ten proces vychýlil někam, kam nemá. Opoziční smlouvou se odstranila základní role opozice, tj. s vládou nesouhlasit, kritizovat ji a pokoušet se ji svrhnout. To se několik let nedělo a vedlo to k tomu, že si někteří politici zvykli na nekontrolovanou moc a mnozí si ji oblibují dodnes.

Jak je to třeba s úrovní svobody nás občanů?

Svoboda je pro mě základní životní nutnost a základní politický cíl. Z mého pohledu nepoživáme svobody proto, abychom měli demokracii. My máme demokracii proto, abychom mohli mít svobodu. My tu svobodu bohudíky máme, máme spousty výdobytků svobody, máme ústavně chráněná základní práva a svobody. Máme média, která jsou přes různé pokusy je zpolitizovat či ochotit svobodná. Současně se ale mnozí známky toho, že někteří politici by rádi ten systém zjednodušili, třeba zrušili Senát, omezili pravomoci soudů, omezili svobodný přístup k informacím, z kterého všichni těžíme. Tento proces zesílil po neočekávaném začátku koronavirové krize, kdy většina občanů akceptovala, že z důvodu ochrany veřejného zdraví je třeba na nějakou dobu omezit některá práva a svobody. Otázkou je, jestli všechna ta omezení byla správná a nutná. Nejdůležitější ale je, kdy a jak se vrátíme k původnímu stavu. Můžeme vidět, že někteří by raději ta omezení ponechali v platnosti stále.

Tyto názory, o kterých hovoříte, ale mají politici, kteří jsou voleni. Znamená to tedy, že určitá část obyvatel si neváží svobody, kterou jsme získali po roce 1989?

Pro celou řadu občanů je těžké si uvědomovat a náležitě ocenit důležitost svobody. Jednak nám od té doby vyrostla generace mladých lidí, kteří nikdy nežili v totalitním systému, nikdy nezažili nespolečenskou a považují svobodu – tak jako jejich vrstevníci v Holandsku nebo Německu – za něco samozřejmého. Neuvědomují si, že to je něco, co je

třeba neustále hlídat a ošetřovat. Pak je tady další skupina lidí, kteří mají pocit, že si nedokážou užít výhod svobody, protože trpí ekonomickými, zdravotními nebo sociálními potížemi. V takové situaci lidé pochopitelně nemyslí na svobodu. Myslím na to, jak se uživit, jak přežít, jak se vyrovnat se svým okolím, a svoboda přijde až pak. I jim musíme vysvětlovat, že bez svobody ani jejich problémy nejsou řešitelné, že jim bude obtížné pomoci, protože v nesvobodném režimu je také vláda může zcela pominout nebo zcela ignorovat.

Není to spíš pohodlnost těch lidí, kteří chtějí předat odpovědnost za svá rozhodnutí, za svůj život někomu, kdo jim řekne, jak se mají chovat, co si mají myslet, co mají jíst?

Jistě máte pravdu, že i taková skupina lidí existuje. Miloš Forman vždycky říkal, že život v zoologické zahradě je pohodlný. Někdo se stará, abyste dostal nažrat, a někdo se stará, abyste měl v té kleci přibyt, seno atd. Život v džungli, na svobodě, je daleko složitější, daleko namáhavější, ale je to ta cena, kterou platíme za to, že nejsme v kleci. Pro mě, a já si myslím, že pro většinu lidí, je to cena, která stojí za to.

Jak jste vnímal opatření během začátku koronavirové pandemie?

Co mě velmi znepokojovalo, byly některé zásady do základních ústavních práv, a to především jeden, kterému jsem vůbec nerozuměl. Byl to zákaz opouštět ČR. Článek 14 Listiny základních práv a svobod zcela jasně říká, že každý má právo opustit ČR. Toto právo může být omezeno jenom zákonem z důvodu bezpečnosti, katastrofy nebo veřejného zdraví. Na první pohled by to vypadalo, že to může být tento případ, ale když se nad tím zamyslíte, tak nikdo nemůže ohrozit veřejné zdraví tím, že odejde. Může ho ohrozit tím, že zůstane. Mě to znepokojovalo, ale naštěstí to byl spíš teoretický problém. V té době už všechny země omezily volný pohyb, takže vycestování stejně neohrožilo.

Jedním z Vašich témat v nadcházejících senátních volbách je vzdělávání. Co je největším problémem současného školství?

Mám neodbytný pocit, že koronakrize nasvítla věci, které jsou v systému vzdělávání a státní správy dobře a správně. V jiných ohledech také nasvítla věci, které jsou zastaralé nebo neefektivní a dají se dělat lépe a jinak. My jsme všichni během krize šli zpátky do školy. Začali jsme se učit komunikovat jiným způsobem, učili jsme se dělat webinarů, přednášet on-line. Přitom si člověk uvědomil, že i když technologie přináší některá omezení, tak poskytuje obrovské možnosti a úspory, např. tím, že na to nepotřebujete velké baráky. Když chcete pozvat slavného řečníka, tak mu nemusíte platit letadlo a oby-

tovat ho v luxusním hotelu atd. Můžete tam prezentovat, když se to naučíte, nejen sám sebe a to, co říkáte, ale i spoustu písemných, grafických a zvukových dokumentů. Myslím, že se už nevrátíme k tomu, co bylo předtím, že toto už je nová realita, kterou musíme uchopit a využít. Já tvrdím, že potřebujeme chytré školy. My máme chytré děti, to víme. Teď pro ně potřebujeme chytré školy. Ze zemí z OECD máme jedny z nejmenších výdajů na vzdělání, vědu a školství a máme nejhůře placené učitele a profesory.

Za posledních 30 let se v ČR délka života prodloužila o 10 let. Jak se z Vašeho pohledu žije seniorům?

Zvýšil se nejenom průměrný věk dožití o 10 let, ale také to, čemu se říká kvalita života. To znamená věk, ve kterém jsou lidé zdraví, praceschopní, chtějí se bavit atd. Tady je nevyužitý obrovský potenciál lidí v tomto věku, kteří by podle dřívějších měřítek už měli sedět doma. Vždyť ale mohou dělat daleko víc věcí. Já pořád vlastně nerozumím tomu, proč je tak strašně důležitý pojem „hranice věku odchodu do důchodu“. Ano, v určitém věku byl měl mít člověk podle odpracovaných let nárok na důchod, ale jestli odejde nebo kam odejde a co bude dělat, to už by mělo být na něm. Proč by mu měl někdo říkat, že teď už je ve věku odchodu do důchodu, tak ať jde? Já pokládám plnohodnotný život seniorů za hrozně důležitou věc. Je to o vytváření příležitosti pro trávení volného času, pro pohyb na zdravém vzduchu, pro zaměstnání, cestování. Když pojedete do Itálie nebo do Francie, tak během 24 hodin potkáte deset výprav nějakých vozíčkářů či seniorů, kteří si dohromady přijedou něco užít a mají pro to všechny podmínky.

Není to dáno ekonomickou silou těch seniorů právě v Itálii, ve Francii a v ČR?

Je to určitě pravda. Ekonomická síla nás, seniorů v ČR, není moc velká. Já to vidím i na svém vlastním důchodu.

Vaším dalším tématem je výstavba. Když se řekne výstavba, většina obyvatel městské části nebo obce zbystří ze strachu o zachování komfortu svého života. Takže stavět, nebo nestavět?

Stavět, ale zodpovědně. Já si uvědomuji, že lidem vadí, když kolem nich někdo staví a práší. Já bydlím v takové pražské „skorovesnici“, ale je tam celá řada lidí, kteří si staví nové domy. Neříkám, že se z toho raduji, ale zároveň si uvědomuji, že se tím obec rozvíjí, že k těm domům přibývá i infrastruktura v podobě obchodů, restaurací atd. a že se tím i pozemky a domy starousedlíků zhodnocují.

Jsem v situaci, kdy cena bytů v Praze přesáhla 120 tisíc korun za metr čtvereční. Každému je jasné, že to je pro mladou rodinu něco zcela ne-

dostupného. Ne každý si ale uvědomuje, že tady už nějakých 200–300 let funguje zákon nabídky a poptávky. On tedy funguje odjakživa, ale předtím jsme si to tak neuvědomovali. Prostě když nabídka není, tak pochopitelně ceny rostou. My se proto zabýváme projektem dostupného bydlení, a to i přímo v obvodech, kde kandiduji. Jednou z cest je, aby kromě komerční nabídky bydlení existovala i nabídka družstevního bydlení s podporou města. Město vlastní řadu pozemků v obvodech Praha 5 i Praha 13 a bylo by dobré, aby bylo možné tyto pozemky využít k podpoře zakládání družstev a výstavby. Ať formou podpory hypoték, nebo tím, že by se pozemky, které by na to město poskytl, daly využít k ručení za bankovní úvěry. Těch možností je několik a každá má své stoupence i odpůrce. My se domníváme, že lze tímto způsobem snížit cenu nových bytů až o třetinu.

Jak se na tyto plány dívají zastupitelé MČ, kteří zmiňované pozemky považují za rodinné stříbro?

Já jsem mluvil se starosty a s řadou radních a jejich reakce je pozitivní. Myslím si, že starostové vnímají tlak na nabídku nových bytů, že si uvědomují, že extenzivní rozšiřování Prahy není v zájmu nikoho, jen by přinášelo nové problémy. Městský prostor v Praze v porovnání s jinými evropskými městy lze dále zahušťovat. Samozřejmě všechny projekty mají být předmětem veřejné diskuse. Občané mají vznášet připomínky a developeri a iniciátoři projektů mají mít ve vlastním zájmu potřebu se s těmi připomínkami vyrovnávat. Lidem bude vždycky vadit, že kolem nich někdo práší, to je určitě pravda, ale z tohoto pohledu je dobré si uvědomit, že někdy chtěli sami také bydlet.

Otevřeli jsme radnici lidem, říká starostka

Je to v podstatě na den přesně, kdy zástupce Občanské demokratické strany stanul v čele páté městské části. Coby starostka jsem si jako jeden z hlavních cílů stanovila učinit radnici Prahy 5 vstřícnou a otevřenou všem občanům.

I když to pro leckoho z nás nezní nikterak atraktivně, zásadní bylo prošetřit hned na začátku změny v řízení úřadu. Špatně nastavené procesy, skřípající komunikace napříč jednotlivými odbory či absence kontrolních mechanismů se zkrátka musely řešit okamžitě. Velmi pomohl příchod nové tajemnice, která změny zavedla do praxe. V tuto chvíli mohu říci, že úřad po roce funguje mnohem lépe, úředníci se spolu pravidelně scházejí, vznikl pracovní řád a jiné důležité vnitřní dokumenty. Na radnici pracuje interní auditorka, obnovila se funkce ombudsmana. Přestože tyto změny nejsou na první pohled viditelné, určitě se projeví v kvalitnější komunikaci s Vámi, občany.

Starostenský post vnímám jako službu veřejnosti. Jako péči o místo, kde žijí spolu s ostatní-

mi obyvateli pátého obvodu, jejichž každodenní problémy mě zajímají. Abych se o nich dozvěděla co nejvíce, iniciovala jsem loni v listopadu první velké diskuzní setkání v Drtinově ulici na Smíchově. Dorazily desítky z Vás, debatovali jsme o nejrůznějších, často i dosti palčivých tématech Prahy 5. Jak se potvrdilo, patří mezi ně především otázky parkování, developerských projektů a bezpečnosti. Ze setkání jsem asi nejen já měla velmi dobrý pocit, ukázalo se, jak je i tato forma komunikace s lidmi potřebná. Proto jsme s kolegy z vedení radnice začali připravovat další diskuzní večery v různých částech pátého obvodu. Bohužel nouzový stav tehdejší naší iniciativy znemožnil. Každopádně pokud situace dovolí, rychle se k „besedování“ vrátíme. To nejbližší by se mělo uskutečnit 15. října 2020 od 18 hodin, místo ještě upřesníme. Máte-li zájem se se zástupci vedení radnice Prahy 5 sejit, sledujte internetové stránky www.praha5.cz. Těším se na Vás.

Debaty ale nejsou jedinou formou komunikace. Na výše zmíněných stránkách můžete využít rubriky „Napište starostce“, kde mi jednoduchým a přímým způsobem sdělíte, co Vás trápí. Neváhejte.

Jedním z klíčových ukazatelů kvalitního života je podle mě pocit bezpečí. I proto jsem iniciovala téměř tisícovka z Vás, chtěla bych Vám za to moc poděkovat. Výsledky jsou zajímavé a inspirativní. Radnice Prahy 5 je využije při dalších krocích v této oblasti, také s nimi seznámím zástupce vedení policie i městských strážníků.

Renáta Zajíčková, starostka Prahy 5

Když má kultura zelenou...

Praha 5 patří mezi městské části, které svým občanům nabízejí skutečně bohaté kulturní vyžití. Týká se takřka všech uměleckých sfér, od klasické hudby po sklářskou tvorbu.

Opatření související s koronavirem se hlavně na jaře kulturní sféry dotkla velmi silně. Některé chystané akce musela radnice Prahy 5 zrušit či odsunout na později. Nicméně slábnutí restrikcí se projevilo již v letní nabídce. Jedním z úspěšných zcela nových projektů se stal podnik nazvaný Radlická kulturní sportovní. V ulici Za Ženskými domovy si lidé užívali nejen letního kina, ale i příjemného posezení a jiné zábavy spojené s hudbou, tancem či cestovatelskými přednáškami. Cestu si milovníci kvalitní filmové produkce našli i do letního kina u Strahova na hranici s Prahou 6. Skvělý ohlas zaznamenaly on-line koncerty, které jsme vysílali na sociálních sítích ve spolupráci s Barrandov Studiemi během nejtěžší fáze pandemie. Na své si přišli fanoušci rocku, jazzu či soulu.

Koncem prázdnin pak odstartoval cyklus Literatura pod širým nebem, kdy v parku před Portheim-

kou až do října osobnosti čtou z děl oblíbených spisovatelů. Mohu jen doufat, že virová epidemie neovlivní dvě naše tradiční akce. Za prvé populární hudební soutěž Talent Prahy 5 pro všechny dětské naděje „klasičky“. Vítězové opět vystoupí s orchestrem PKF - Prague Philharmonia jako rovnocenní partneři a musím přiznat, že jde o skvělý zážitek. Městská část Prahy 5 tento projekt podporuje již 13 let. Druhá soutěž je výtvarná a je rovněž určena pro mladé talenty. Děti ve dvou kategoriích od 6 do 11 a od 12 do 15 let tvoří díla na dané téma, například „Praha 5 jako lepší a hezčí místo k životu“. Komise následně vybere nejlepší práce a deset tvůrců z každé kategorie se účastní workshopu v krásném prostředí Winternitzovy vily. V Galerii Porthheimka se poté koná výstava nejzdařilejších obrázků. Některé z nich opravdu stojí za to vidět.

Lukáš Herold, místostarosta Prahy 5

Vyhrožování a případný vznik ekonomické závislosti na Číně jednoznačně vnímám jako ohrožení svobody

... pokračování ze strany 1

standardní práce Senátu a běžné projednávání zákonů a dalších tisků, které má Senát řešit. Navíc i situace a dění související s covidem-19.

Vaše cesta na Tchaj-wan vyvolala mnoho emocí, dá se říct napříč celým světem. Splnila to, co jste od ní očekával?

Ano, splnila. Navázali jsme velké množství kontaktů v oblasti podnikatelské sféry. Věřím, že se je podaří přeměnit v konkrétní hospodářskou spolupráci. Rovněž jsme byli úspěšní v navazování kontaktů v oblasti vědy, výzkumu a inovací. Podařilo se potvrdit, že Česko je suverénní, nezávislou zemí. Zároveň jsme navázali spolupráci s demokratickou zemí. Také jsme si připomněli, že hodnoty jako svoboda a demokracie jsou důležité a že by je demokratické země měly společně podporovat.

Do Senátu za TOP 09, ODS a STAN kandiduje Michael Žantovský. Jedním z jeho hlavních témat je téma svobody. To, co jste mi popsal, vnímáte jako akty ohrožující svobodu naší země?

Jak vyhrožování prostřednictvím dopisů, tak případný vznik ekonomické závislosti na Číně jednoznačně vnímám jako ohrožení svobody. V okamžiku, kdy se stanete závislými na někom, kdo už dopředu počítá s tím, že když se začnete chovat jinak, on této Vaší závislosti využije a bude Vás nutit k jinému chování, než byste běžně realizoval, to je ohrožení svobody. Dochází k oslabování svobodné duše nejen České republiky, ale i Evropy, pokud si to necháme líbit.

Téma svobody je tedy i v roce 2020 stále aktuální?

Jednoznačně je zásadním způsobem aktuální. I kvůli tomu, jaká dnes existuje možnost komunikovat (informovat a dezinformovat) prostřednictvím sociálních sítí, je potřeba o ni dbát o to více.

Změnilo se podle Vás vnímání svobody mezi lidmi v ČR za posledních 10-20 let?

Řekl bych, že jak v té svobodě žijeme 30 let, tak se stala příliš velkou samozřejmostí. To znamená, že jsme svobodu začali vnímat z hlediska obsahu jinak. Začali jsme ji ale vnímat jako méně důležitou, protože je pro nás jakoby dlouhodobou samozřejmostí. Myslím si, že tato lehkovážnost je problém a nebezpečí.

Pan Žantovský velmi těžce nesl některá omezení, jako například možnost opustit republiku, a také rétoriku některých vládních činitelů v době nastupující pandemie. Vy jste rovněž zmiňoval, že to bylo ne úplně šťastné období z hlediska komunikace. Jak jste vnímal chování vlády vůči obyvatelům, voličům ČR, právě z pohledu té svobody?

Já bych tu rozlišil několik věcí. Je třeba ocenit tu rychlou reakci z hlediska zavedení restriktivních opatření, která měla zabránit přenosu viru. Tu akčnost, tu bych ocenil. Bylo to ale chaoticky předáváno veřejnosti na tiskových konferencích vlády, která byla zároveň krizovým štábem. To je samo o sobě hloupost, protože krizový štáb se řídí statutem krizového štábu a vláda nemůže být krizovým štábem. V té době byl ten, kdo si toto dovolil říct, „nepřítelem státu“.

Druhá věc je, jak jsme schopni se z té situace poučit a jak dokážeme naplánovat další věci, které nás čekají. Hlavně zvládnutí krize v delším horizontu, protože virus nezmiří a my se musíme naučit s ním žít. K tomu je potřeba vytvořit nějaká pravidla, což se mi zdá, že nám moc nejde. Pořád nedokážeme jasně sdělovat lidem, co by měli a neměli dělat.

Další věc, která mi poměrně vadí, je, že jsme si masivními dotacemi (počítá se s ročním dluhem až 500 miliard) koupili čas. Ten čas jsme si koupili proto, abychom se s tím virem naučili žít, aby

nás neohrožoval nebo nás ohrožoval minimálně. Abychom připravili ekonomická opatření pro úspěšný restart ekonomiky. Ani v tomto podle mě vláda nekoná tak, jak by konat měla. Mně se nezdá, že bychom se zaměřovali na zajištění ochrany ze zdrojů ČR anebo ze zdrojů EU.

Michael Žantovský hovoří o nutnosti reformovat školství, budovat chytré školy a přenášet více svobody a odpovědnosti na studenty. Jak je na tom české školství z pohledu předsedy Senátu?

Dá se říct, že souhlasím s tím, co říká Michael Žantovský. Já bych k tomu dodal jednu věc: pojmout školství pouze tak, že se tam dětem bude vždy líbit a že to nikdy nebude nepřijemné, není správný přístup. V tom případě přestává být totiž škola přípravou na život, protože v životě to také vždycky není jen krásné. Já si myslím, že bez bolesti není výsledku a není dobrého pocitu. Když jsem chtěl mít jedničku z kvantové fyziky a tématu porozumět, tak jsem se učil 14 dní v tahu 12 hodin denně. Nebyla to vždycky úplně velká zábava.

Vy jste mluvil o nutnosti investic, které by rozhýbaly českou ekonomiku. Dalším velkým tématem pana Žantovského je výstavba. Navrhuje například systém družstevního bydlení, kam by obce nebo městské části vkládaly pozemky, částečně ručily za hypotéky a tím by se napomohlo bydlení pro mladé rodiny. Jak Vám by se tento způsob líbil? Podpořil byste ho?

Osobně si myslím, že bude potřeba, aby se obce a družstva do výstavby bytů zapojily. Je to věc, která může přispět k efektivnímu a „levnému“ řešení. Nechat to jenom na developerech a jiných podnikatelských subjektech by mohlo znamenat, že se pro nějakou skupinu lidí stane bydlení nedostupným.

Jak se podle předsedy Senátu žije seniorům?

Domnívám se, že se seniorům v ČR v průměru žije dobře. Myslím, že máme rezervy v péči o to, aby seniori mohli zůstat tam, kde žili po většinu života, to znamená zmobilnění sociální péče. Díky tomu pak nemusíte stavět další barák a zároveň dáváte práci lidem, kteří se o seniory starají dojížděním do místa bydliště. Navíc když to spočítáte a podíváte se v součtu na měsíční výdaje, tak jsou v domově pro seniory náklady 34 000 Kč měsíčně na jednoho člověka. Takže kdybychom to dobře zorganizovali, tak ta mobilní péče o seniory v místě jejich bydliště by nemusela být ani nákladnější.

Jak může senátor pomoci městské části nebo jejím obyvatelům?

Měl by dobře studovat zákony, a pakliže bude nějaký, který omezuje pravomoci obcí a městských částí, případně je škodlivý vůči obcím, může zabránit tomu, aby byl přijat. Dále jsou senátoři lidé s určitou životní zkušeností, kteří mohou konkrétní problémy přenášet na úroveň ministerstev. Tím pádem mohou obyvatelům pomáhat se záležitostmi, se kterými si sami dlouhodobě nevědí rady.

Především ale Senát a senátoři hájí svobodu a demokracii a ta by měla být důležitá pro všechny. A že by to dělal pan Michael Žantovský, o tom nepochybují ani minutu.

Na sociálních sítích se také debatovalo, že byste byl ideálním kandidátem na prezidenta. Je pro Vás kandidatura na prezidentský post tématem, nebo je ještě brzy?

Tato otázka se začíná stále častěji objevovat. Já odpovídám, že jsem zatím v bodě nula. Řeším věci, které jsou spojené s povinnostmi, jež vyplynuly jednak z naší návštěvy Tchaj-wanu a potom také z toho, že jsou před námi senátní volby. Já bych rád podpořil naše kandidáty do Senátu. Ať už ty, kteří kandidují za ODS, tak třeba i koalici, jako je například Michael Žantovský. To je teď přede mnou. A tím, zda bych měl, nebo neměl kandidovat na prezidenta, se nezabývám.

Nový Barrandov má konkrétní podobu

Vedení radnice Prahy 5 schválilo územní studii urbanistického návrhu takzvaného Nového Barrandova. Tato lokalita má navázat na stávající sídliště Barrandov, významně ho obohatit a rozšířit. Studie byla navržena tak, aby nejen nová výstavba, ale také celý komplex vyhovovaly potřebám moderního bydlení s širokým spektrem vybavenosti a služeb.

Zadali jsme novou územní studii pro toto území proto, aby zde vznikla plnohodnotná městská čtvrť, a nikoliv jen noclehárna. Městská část ve svých požadavcích uvedla, že chce velký park pro sport a aktivní i pasivní trávení volného času. Chceme doplnit vybavenost, která současnému sídlišti chybí, jako je škola, školka, pošta, poliklinika. Chceme, aby území bylo celkově koncepčně dořešeno. Vznikne zde nové náměstí i s parkem a veškerou občanskou vybaveností. Doplněny byly i plochy pro sportovní využití. Schválená studie zahrnuje připomínky samotné městské části, ale i občanské společnosti. Jako velký problém se ukázala absence školy nebo přílišná hustota zástavby až k hranici parku. Jsem rád, že se nám podařilo dosáhnout konečné podoby studie tak, aby zohledňovala požadavky městské části, byla pozitivně přijata místními spolky a akceptována investory. Aby však došlo k jejímu naplnění ve všech částech, je nutná aktivní účast všech zainteresovaných stran, zejména městské části a investorů, na naplňování vize – zajišťování pozemků pro park, rozvoj veřejných prostranství a tak dále. Studie byla zadána už na přelomu let 2015 a 2016. První část, která byla s městskou částí projednána v roce 2017, už probíhá. Investor se například zavázal, že tu vybuduje nové náměstí, kde bude

zastávka tramvaje a kde vznikne nová pošta. Návrh se představí veřejnosti, aby lidé mohli ovlivnit budoucí podobu náměstí. Co se týče dalšího území, tak tam je třeba změna územního plánu. Studie představuje rámcovou podobu. „Nové město“ jde až na hranici samotné české metropole, která by měla plynule přejít ze zástavby do krajiny. Tato hranice by měla být tvořena zejména zelení. Například spolek Za lepší Barrandov se plně ztotožnil s hlavním zadáním MČ Praha 5 „Navrhnout město, nikoliv sídliště“. Jeho představitelům se líbí okružní park, který definuje hranice města, vítají i změnu oproti hrubopisu studie, kde vysoká okrajová zástavba působila dojmem hradeb. Pás třípodlažních budov podle spolku působí jako přechod ke krajinně přívětivější. Ateliér A69, který připravil například i vizi podoby Motolského údolí, navrhl urbanistickou strukturu, jež vytváří obraz tradičního města definovaného ulicemi, parky a náměstími. Přivítal také koncept okružní hlavní ulice, ale třeba i ekodukt umožňující propojení ekosystémů Prokopského údolí a Chuchelského háje. Oproti předchozí urbanistické studii AHK studie A69 navrhuje vyvážený podíl komerčních ploch, zdravotnictví, veřejné vybavenosti a sportoviště.

Zdeněk Doležal, radní MČ Praha 5

Máme věčně ustupovat jednomu procentu pražské dopravy?

V poslední době jsem měl možnost se setkat se zástupci spolků podporujících cyklistiku v hlavním městě. Sám jsem nadšeným cyklistou, proto jsem rád, že mohu diskutovat i s těmito skupinami.

ODS rozhodně není proti cyklistice. Mám však několik bodů, které považuju za problematické a musí o nich proběhnout široká debata. Základním problematickým bodem je bezpečnost. To je důvod, proč se k tzv. bikesharingu stavím ze své pozice předsedy Výboru dopravního poněkud rezervovaně. Považuju za naprosto zásadní, aby měli zákazníci bikesharingových platforem k dispozici helmu, bez níž by na kolo v Praze neměli vůbec sednout.

S rozvojem elektrokol sedají za řídká osoby, které s kolem nemají žádné zkušenosti, a je to nejen pro ně opravdu nebezpečné. A to se nezmiňuji o podomácku zvyšovaném výkonu elektrokol, kde se v rychlosti téměř srovnávají s motorkami. Tady naše legislativa pokulhává za zbytkem Evropy. S tím rovněž souvisí odkládání kol na místech, kde brání například v parkování pro osobní vozy. Snažíme se tuto problematiku řešit, aby měla kola a skútry prostor na bývalých parkovacích místech pro taxislužby, ale naším úkolem je k tomu vést i samotné občany. Snažíme se cyklistům vycházet vstříc tvorbou úseků s cyklopruhem. Bohužel není tak jednoduché tyto změny prosadit a vybudovat cyklopruh nebo cyklostezku všude. Musíme rovněž pomýšlet na chodce či řidiče vozů, protože každé rozšíření cyklopruhu ubírá místo jiným účastníkům silničního provozu. Není to jen o tom, že někde namalujeme pruhy. O centru města v památkově chráněných zónách ani nemluvě, tam to v drtivé většině kvůli památkářům ani nejde.

Cyklistika se v Praze podle současných studií podílí na dopravě zhruba jedním procentem. Musíme se zamyslet nad tím, zda je dobré požadavkům cyklistů i nadále bezmezně naslouchat (například znemožnění využívání pruhů pro MHD též osobní automobilovou dopravou, což povede následně k zavedení těchto pruhů jako cyklopruhů), nebo s nimi povedeme konstruktivní debatu a navzájem se pokusíme pochopit.

Jan Panenka, předseda Výboru dopravního ZMČ Praha 5

Zdroj: buzfeed

